

Dr. sc. VLADIMIR KOS, dipl. ing. građ. (1922.-2007.)

Nakon kratke ali teške bolesti, 13. veljače 2007. zauvijek nas je napustio dr. sc. Vladimir Kos, ugledan konstruktor-projektant, nastavnik i neumoran član brojnih povjerenstava za polaganje stručnih ispita. Nekoliko dana poslije na tužnom se oproštaju od toga iznimno vrijednoga čovjeka i stručnjaka okupila ožalošćena pokojnikova obitelj i rodbina te mnogobrojni prijatelji i štovatelji da bi se od njega dostojno oprostili.

U kratkom osvrtu na bogat pokojnikov životni put i djelo, što je uvriježeno u ovakvim prigodama, valja odmah reći da je Vladimir Kos pripadao onom nesretnom naraštaju koji je studirao u teškim ratnim godinama te da mu je prvih desetak radnih godina proteklo u danas nezamislivo teškim uvjetima. Prekaljen u tim teškoćama ostao je vjeran predanu radu kroz cijeli svoj radni vijek i život.

Vladimir Kos rođen je 15. prosinca 1922. u Zagrebu, gdje se i školovao te završio osnovnu i srednju školu. Godine 1947. diplomirao je na Građevinskom odsjeku Tehničkog fakulteta u Zagrebu i odmah potom zaposlio se u građevinskom poduzeću *Tehnika* gdje je bio raspoređen na izvođenje raznovrsnih građevina. Nakon tri i pol godine rada bio je, u sklopu tzv. planske raspodjele, raspoređen u Zemaljsko poduzeće za projektiranje u Sarajevu, gdje je ostao raditi pune dvije i pol godine. Za to je vrijeme radio i kao honorarni asistent iz Otpornosti materijala na tamošnjem Građevinskom fakultetu.

Poslije povratka u Zagreb godinu je dana radio u *Elektroprojektu* kao suradnik u projektiranju elektroenergetskih građevina, a zatim je punih osam godina proveo u *Arhitektonskom projektnom zavodu (APZ)* i u *Statičkom projektnom zavodu Keller* gdje je radio kao ravnatelj. Nakon toga je jednu godinu radio u *Jugobetonu* i potom više od sedam godina u Institutu građevinarstva Hrvatske (IGH). Slijedilo je nešto više od pet godina u *Jugomontu*, a sredinom 1976. vratio se u

IGH gdje je ostao raditi sve do umirovljenja. U *Jugomontu* i *Jugobetonu* vodio je projektne urede, a u IGH-u je radio u Odsjeku za betonske konstrukcije koji se posebno specijalizirao za popravke nosivih sklopova inženjerskih građevina. Za sve je to vrijeme uglavnom je radio kao konstruktor-statičar i valja se prisjetiti da je to sve bilo vrijeme mukotrpnoga ručnog računanja jer su elektronička računala tek bila u začetku, a rad je na njima bila gotovo isključiva povlastica znatno mlađih. Ali i po tome se moglo uočiti koliko je volio raditi. Jer dok su se mnogi njegovi vršnjaci u zrelijoj dobi sklonili na mirnija i manje zahtjevna radna mjesta ili postojali raznovrsni rukovodioci, on je neumorno radio i pritom predano učio.

Upravo po toj spremnosti na učenje u pođmakloj dobi isticao se Vladimir Kos među kolegama iz svoje generacije. Tako je bio jedan od pionira prednapetoga betona u Hrvatskoj, a stručno se je potvrdio ne samo u projektiranju pokrovnih nosača tvorničkih hala nego i mostova, od kojih posebno valja izdvojiti nadvožnjake na autocesti Zagreb – Karlovac i nekoliko manjih mostova u Posavini.

Ono čime je posebno zavrijedio divljenje mnogobrojnih kolega bila je spremnost da se odluči za postizanje znanstvenih stupnjeva u godinama kada su mnogi u svojim mislima već okupirani razmišljanjima o mirovini. Tako je stupanj magistra znanosti stekao u 55. godini života, a doktorat znanosti s navršениh 60 godina. Stečena je znanja desetljećima nesebično prenosio na mlađe naraštaje. Radio je petnaestak godina kao predavač betonskih konstrukcija na Višoj građevinskoj školi, a njegov pedagoški rad u nekad republičkim (a od 1990. državnim) povjerenstvima za stručne ispite u sklopu Društva građevinskih inženjera Zagreba gotovo je legendaran. Zapamćeno je da je bio član ispitnih povjerenstava punih trideset godina – od 1976. do 2006. godine. Dapače, 1990. utemeljio je tečajeve za pripremu pristupnika za uspješnije polaganje tih ispita.

Još je po jednoj stvari bio izniman – nije prezao ni pred kakvim izazovima. U 64. godini života otišao je s građevinskom tvrtkom *Hidroelektra* u Alžir, ali ne u glavni grad gdje su radni i životni uvjeti bili gotovo europski, nego u mjesto Minu, u polupustinju. Tamo je projektirao i nadzirao izvedbu akvedukta s koritastim prednapetim betonskim rasponskim sklopovima. Na tomu je poslu radio sve do zasluženog umirovljenja, u koje je otišao u proljeće 1988.

Cijeli mu je radni vijek bio u cijelosti ispunjen radom i učenjem, a rada se nije libio ni u svojim umirovljeničkim danima. Ipak, važnije je od toga što možemo jednostavno reći: bio je dobar i vrijedan čovjek. Zajednica hrvatskih građevinara koji su radili isključivo na betonskim zdanjima izgubila je njegovim odlaskom jednog od najvrjednijih svojih članova i svima dragoga prijatelja. Stoga će svima nama, ali i brojnim znancima izvan uskoga stručnog kruga, ostati u trajno dragoj uspomeni.

Z. Marić